Kőszeg, [illegible] ebruár hó 18.-án. 7. szám. 43. évfolyam

Magyar Nemzeti Múzeum Budapest Kötelespéldány.

[K]ŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben egész évre 240 K, félévre 120 K, negyedévre 60 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 360 K.
Egyes szám ára 8 korona.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztők és kiadók: Ifj. Rónai F. és Pandur B.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyilttér sora 20 korona.
Hirdetések négyzetcentiméterenként 6 K. számitatnak.

Néhány szó a kőszegi földbirtokreformhoz.

E lap mult számában részletesen közölve volt a kőszegi földbirtokrendező biróság eljárása illetve annak eredménye a földbirtokreformmal kapcsolatosan. Nemcsak a földbirtokrendező biróság, de mindenki tudja Kőszegen, hogy — sajnos — földbirtokot gazdasági célokra kiosztani ezidőszerint Kőszeg határában lehetetlen, mert nagyobb földbirtoktest ezen célra rendelkezésre nem áll. Az Esterházy hercegi uradalomnak Kőszeg város határában alig van 25 hold szántója, illetve rétje, melyből a felsővámnál ugyis rendelkezésre bocsájtott több mint 12 holdat, a gimnáziumnál pedig közel 4 holdat. Van még a hercegi uradalomnak a káposztások mellett egy jó darab rétje, mely köztudomás szerint ártéri terület, továbbá ugyancsak a káposztások fölött néhány szántója, de ezt az uradalom fürésztelep és papirgyár céljaira fentartotta magának és igy ezt is ki kellett kapcsolni a földosztási eljárás során. Figyelembe kellett venni ugyanis, hogy egy ilyen ipar és gyártelep létesitése Kőszeg városnak is elsőrendü érdeke, mert ha létesül, — mihez kétség nem fér — ugy több száz embernek ad biztos kenyeret. Van még a hercegnek Kőszeg város szomszédságában földingatlana, de ezt ugy Doroszlóban, mint Lukácsházán, eligényelték az ottani igényjogosultak és igy Kőszeg város földmunkásai itt sem jöhettek figyelembe.

Igenis szó volt arról, hogy az egyetlen nagybirtokostól, Kőszeg szab. kir. városától vesz igénybe szántót a földbirtokrendező biróság. Kőszeg városának ugyanis a Mexikóban és a Reitangeren van közel 400 kat. hold szántója. De le kell szögeznünk, hogy a város ezen földbirtoka több mint 200 család bérletében van, kik valamennyien nincstelenek, illetve földnélküliek, vagy ha van is földjük, az alig 1 hold nagyságu és érdekes, hogy ezen földbérlők közül senkisem jelentkezett mint igénylő, mert könnyebben boldogul mint bérlő, hiszen a minimális bérletet fizeti gabonában és viszont, ha mint igénylő lépne fel a földért fizetendő megváltási ár sulyosan érintené, sőt azt megfizetni sem birná, mert még a mexikói földek is megérnek ma — még megváltási árban is — holdanként 250—300.000 koronát. Ezt az összeget pedig előteremteni nagy feladat volna akármelyik bérlőnek is. Nyilván ezen szempontok vezethették a városi bérlőket, mikor a földigénylestől elállottak, illetve nem jelentkeztek.

A földbirtokrendező biróságot is a fenti szempontokon kivül még az is vezérelte, hogy egy városnak, ha van is egynéhány száz hold ingatlana, arra a városnak, mint erkölcsi testületnek anyagi helyzetének biztositására ugyancsak szüksége van, mert jólehet Kőszeg városának erdőségei vannak, (hisz valamikor a Mexikó és Reitanger is erdő volt) a jövő városi feladatok megvalósithatása szempontjából esetleg éppen szántó-ingatlanra lesz szüksége, hogy valamely, a város létérdekét szolgáló intézmény megvalósitható legyen.

Tehát igenis, nyomós indokok voltak amellett, hogy a város ingatlanait se vegye igénybe a földbirtokrendező biróság, de meg a polgármester sem ajánlhatta fel ezen ingatlanokat a földreform céljaira, éppen a fenti okoknál fogva. A földbirtokrendező eljárás befejezése után mégis akadtak jelentkezők, de nem a bérlők közül, hanem inkább a földmunkás emberek közül, kik földet kértek. Ezek mindössze vagy negyvenen vannak és bár nem akarjuk elvitatni jogos igényüket, de azt hisszük, hogy ezek a jóravaló emberek tévedésben vannak, mert nem számolnak azzal, hogy a gazdasági eszközökön (eke, borona, fogat, állat) kivül, még a szükséges anyagi eszközökkel sem rendelkeznek ahhoz, hogy egy kis holdnyi területet is megválthassanak, mert hiszen ehhez is kell legalább 200—250.000 korona, mit ha nem is azonnal, hanem a földbirtokreform értelmében hosszu éveken át fizetnének is, elviselhetetlen teher volna részükre. De nem szabad megfeledkezni egy másik szempontról sem és ez az, hogyha ezen utólag jelentkezett 40—50 embernek csak egy magyar holdnyi területet is juttatna a földbirtokrendező biróság a Mexikóból vagy a Reitangerből, ugyanakkor ugyancsak 40—50 bérlő családot kellene megfosztani kis bérletétől s ezzel anyagi existenciájuktól és az a helyzet állna elő, hogy a volt bérlők teljesen nincstelenné válnának, az ujonnan földhöz jutottak pedig nem tudván gazdasági eszközök hiányában rendesen megmüvelni földjeiket, nemzetgazdasági szempontból állna elő, egy éppen nem kivánatos állapot.

A fentiekből nyilvánvaló, hogy földbirtok kiosztásról Kőszeg város területén ezidőszerint igazán nem lehet szó. Alaposan és behatóan tárgyalta ezt meg a földbirtokrendező biróság és végeredményben azon álláspont alakult ki, mint egyetlen lehetőség, hogy Kőszeg városban csak házhely kiosztásról lehet szó.

Házhelyekül több helyet, illetve területet vett kombinációba a biróság. Szóba jött a volt honvédlaktanya és Rohonci-ut mindkét oldalán elvonuló terület is. Ezen területet azonban el kellett ejteni azért is, mert nem volt szabad figyelmen kivül hagyni azon lehetőséget, hogy Kőszeg városa már érdemben foglalkozott egyizben azzal, hogy a volt honvédlaktanya kibővitési céljaira a mögötte levő területeket igénybe veszi, minek a lehetősége beáll abban a pillanatban, mihelyt Magyarország ujra ország lesz, amit pedig reményleni kell. De nem vette figyelembe egyenlőre ezen helyet azért sem a biróság, mert a házhelyigénylők máshol és igen alkalmas helyeken voltak kielégithetők anélkül, hogy kisebb földbirtoktulajdonosokat kellett volna ezidőszerint megfosztani birtokuktól.

Szóba jöhetett volna még a régi vásártér terület szabad része is, de ezzel szintén nem foglalkoztak, azért sem, mert mint a város tulajdona alkalmas lehet valamely közintézmény megvalósitásának helyéül. Mégis felajánlotta a város a volt Frigyes-laktanya és a munkásházak közötti városi területet, jóllehet ezen területnek is volt a multban egy igen fontos rendeltetése, az, hogy ezen területen épüljön fel a helybeli katonaság kórháza. Kitört a háboru és a terv megvalósitható nem volt és ha a jövőben majd erre mégis szükség lesz, azért mentesitette viszont a

Csak a pincéig.

Irta Kájel István.

Taracs Mihály mellett csak ugy ment el a komája, mint a kocsi a kocsi mellett, csak a kereke zörgött vagy a csizmája kopogása hallott.

Tót Imre a köszönést se fogadta.

— Mi lelte kedves komám uram, hogy ugy mén el mellettem, mint egy cseh zsandár?

— Hát én „kend"-nek nem köszönök!

— Éjha! hát én kendnek csak „kend" vagyok? Akkor kend is csak „kend" lesz nekém! Érti-e? Pedig én azt hittem, hogy én vagyok a kedves komám uram, kedves komám uramja.

Igy a Mihály.

— Hát kend csak „kend"! Tudja?! Már ha én kedves komám uram kedves komám uramja volnék, akkor nem — izéne a: Zsussival!

Igy az Imre.

Hopp! Itt a bibi! Mindössze az történt, hogy a kedves komám uram elvette második feleségnek, bus özvegysége szivvidámitására Zsuzsit, a falu legszebb, da legszegényebb özvegyét, akit Mihály szeretett volna egész fiatalságában magának, de szülei nem és nem engadték! — Pedig sokat hallgatott és türt érte. Kért, rimánkodott, évekig nem nősült, de a gőgös Taracs aratója leányát el nem fogadja! Nem mig él! — Ezt fogadta.

— Elveheted! De sem te, sem a lány a házam küszöbét soha át nem lépitek, — nem, mig élek, de még azután se!

Tréfál az öreg — gondolta akkor Mihály, szokták ezt az öregek mondani, Basa Gergő bátyám is azt mondta az Istvánnak, a nem hallgatott az öregre, elvette a Páka Lidit, két év mulva mégis hazafogadta. Azután se! ha ő meghal, hát mit parancsol ő akkor?

— Elveszem! el én!

Az öreg Taracs elment a jegyzőhöz.

— Jegyző uram! Eladom az összes birtokom, házam, földem, szőlőm, halálomig való haszonélvezett köll csak! Halálom után lesz csak a vevőé.

A jegyző nagyot bámult.

— Tréfál, Taracs uram, vagy mi? Nem vette komolyan a dolgot.

— Nem tréfálok! Haragszom arra a büdös kölökre; minden áron a Kis Zsuzsit akarja, hát én meg nem akarom beereszteni még a halálom után se a portára, tanulja meg az a gyerek a tizparancsolatott, hogy tisztelje apját, anyját, tanulja meg, hogy Kis Zsuzsa fölér-e öreg Taracs Mihály vagyonával.

— Jól van Taracs Mihály uram! Meg lesz a mit kér, az adásvételi szerződést megcsinálom, harmadnap jöjjenek be alairni.

— Megállj! büdös kölök! Nem leszel ur az én portámon!

Igy az öreg.

— Taracs Miska fiát hivd be azonnal, — szól a jegyző a kisbirónak, de az öreg meg ne tudja ám!

A jegyző elárulta az öreg szive keserüségét a Miska előtt és imigyen adott tanácsot:

— Miska fiam! Sokan vagyunk férfiak, a kik a régi szerelmünket nem vehettük el! Neked is ez less a kereszted. Viseld. Mert ha az öreg eladja birtokát, mig él, ő nem eresztbe, ha meghal, az uj tulajdonos nem engedelmes fia apádnak!

— Édes apám! megnősülök! — igy a fiu.

— Jól van fiam! ki a menyasszony?

— A kit az édesapám akar!

Meglágyult az öreg! S mert ő választhatott a fiának, fele birtokát tüstént a nevére iratta. Nagy jutalom es apától fiunak az engedelmességért!

Hej! de a régi szerelem! A régi szerelem! Miska szivében nyitott seb maradt! Pedig szép családja van!

És: most? . . .

Komám uram a közel szomszédba hozta

földbirtokrendező biróság a volt Frigyes-laktanya mögötti 2 holdas városi területet, hogy ide épülhet majdan a kórház és itt terjeszkedhetik szükség esetén a laktanya is s viszont a házhelyül kijelölt elsőrész pedig szolgáljon tehát házhelyeknek. Ha ezen városrészen tovább haladunk felfelé, nem mehetünk el szó nélkül a barakkok mellett, mely területen nem éppen szerencsésen helyezkedett el az ugynevezett barakkórház. Tudott dolog, hogy ezen kórház likvidálás alatt áll és nagy vétek volna ezen területet meg nem szerezni a kincstártól a városnak, mert ezen terület ugyancsak elsőrendü házhelytelek és a város fejlődése szempontjából is szinte lármázva ajánlkozik házhely epitésére. Igaz, hogy a barakk épületek meg jóideig szolgálhatnak átmeneti lakásokul, de a jövő szempontjából csakis mint végleges épitési helyek jöhetnek számba és azért fordult a földbirtokrendező biróság tekintete e helyről azután tovább felfelé és igy jutott el — hogy ugy mondjuk, ugyanazon utcasorban — a felsővámig, mely mellett igen szépen fekszik a 12 holdas hercegi tet, amely házhelyül kijelöltetett. Sokak megnyugtatására, de meg tájékozásul is kijelenthetjük, hogy ezen terület armentesitése a házhelyek kiosztásával egyidejüleg fog megtörténni. A nemezgyár kapott ugyanis 1000 négyszögölet ezen tetből, hogy iparvágányt és utat létesithessen az országut és a gyár között. Ezen ut létesülésével, mi ha csak 50—60 cm. magas lesz is, már armentesitve van a házhelyterület, mely az ut alatt fekszik. Az ut ugyanis a terület felsőrészén fog átmenni keresztbe és töltésszerü kiépitésével meg a legnagyobb viz esetén is ármentesiti a házhelyterületeket. Tehát ezen egyetlen szépséghibája eltünik ezen helynek, mely igazán gyönyörü helyen terül el és mondhatjuk, hogy teljesen belekapcsolódik a városi kommunikacióba. Kicsinyes csacsogás az, hogy messze van és akinek nincs más kifogása, mint csak ez, az igazán nem komolyan fogja fel az egész feladatot.

A főgimnázium melletti területből, ugyancsak egy régi programm alapján, ki kellett hasitani a főgimnáziumi internatus céljaira szükséges területet és az ezután megmaradt területre 12 házhely jelöltetett ki. Ezen területnek is megvannak a maga előnyei, talán egy az, hogy a város szivében van, de viszont az esetleges vizhiány és dombos felülete sok nehézséget állit az épittető elé.

Más hely kijelöléséről már csak azért sem lehetett szó, mert az összes jelentkezők, többszörös jelentkezési terminus meghosszabbitásával mind kielégitést nyertek és elvégre be kellett fejezni az eljárást, mert hiszen majdnem egy esztendő állott rendelkezésre az igénylőknek, illetve jelentkezőknek. Hogy utólag mégis akadnak még jelentkezők, sőt olyanok is, kiknek igényjogosultságukhoz szó sem fér, azt természetesnek találjuk és hisszük, hogy egy ujabb eljárás során, mely ugyancsak szabályszerüen meghirdetve lesz, ezek igénye is kielégitésre fog találni.

Egyenlőre tehát be kellett fejezni az eljárást és az, hogy egyeseknek talán nem lehetett épen kedvük szerint helyet kijelölni, nem akadályozhatja meg az ügy komoly lebonyolitását és befejezését, mert az még csak észrevétel tárgyát sem képezheti, hogy az egyik vagy másik terület messze van, vagy ehhez hasonló kicsinyes akadékoskodások. Azért egészen bizonyos, hogy az országos földbirtokrendező biróság is jóvá fogja hagyni a kőszegi házhelykiosztást. Mint megirtuk, a házhelyek árát illetőleg egy vegyes biróság fog a helyszinére kiszállni, mi előreláthatólag április hó folyamán fog megtörténni. A fizetési feltételekről majd annak idején fogunk irni.

Hirdetmények.

Közhirré teszem, hogy a Kőszeg szab. kir. város tulajdonát képező alsó erdőn az 1922 23 évi vadászterületen és a Szalai nyiladékban kitermelt 398 puha és kemény rakás ágfa f. hó 19 én hétfőn reggel 10 órai kezdettel a helyszinén tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Felhivom az adózó közönséget, hogy az 1922 évi adóhátralékaikat nemkülönben az 1923 I. negyedéig esedékes adótartozásaikat jelen hirdetmény megjelenésétől számitott 8 napon belül annyival is inkább a városi pénztárba befizessék, — mert ellenkező esetben ellenük a legszigorubb végrehajtási eljárás lesz folyamatba téve. — Az adófizetéshez a legutóbb kézbesitett adóivek hozandók el.

Az általános kereseti adó tárgyában kiadott végrehajtási utasitás 134 § a értelmében minden üzem, üzlet, ipar és iroda vagy foglalkozás a városi adóhivatalnál beszerezhető urlapokon bejelentendők. Felhivom az érdekelteket ezen bejelentések hiladéktalan megtételére nehogy ellenük a megtorló intézkedeseket kelljen alkalmazni.

Felhivom a bélyegelárusitókat ugyszintén azon adózókat, akik forgalmi adójukat bélyegjegyekben róják le — figyelmét arra, hogy hamis 50- és 100 koronás bélyegek vannak forgalomban. Jogositvány nélkül árusitóktól — vagy magánuton ne szerezzék be bélyegeiket, mert annak a veszélynek lesznek kitéve, hogy mint hamis bélyegjegyeket felhasználók — bélyeghamisitás vétségét követik el. Mindazok, akik hamis bélyegeket forgalomba hoznak vagy felhasználnak, bélyeghamisitás vétsége miatt — 3 évig terjedhető fogházzal — 20000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és hivatalvesztéssel büntetendők, azonkivül a felhasználók még a megrövidített adónak háromszorosát tartoznak megfizetni.

Tekintettel arra, hogy a városban is sok arankával fertőzött mag van forgalomban és arankafoltok is előfordulnak, annak kiirtását célozva elrendelem, hogy mindazok, kik magkereskedéssel foglalkoznak, ezen körülményt Városháza 14 számu szobájában f. hó 25-éig jelentsék be. Egyben figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy saját vetőmagjukat csak abban az esetben használják ha előzetesen az abból vett mintának a budapesti vetőmagvizsgáló állomáson történt megvizsgálása utján meggyőződtek arról, hogy vetőmagjuk arankamentes.

Közhirré teszem, hogy buza-, rozs-, kétszeres, árpa-, zab-, köles-, tatárka- és tengerin, ezek őrleményein kivül továbbá burgonyán, tojáson, leölt sertésen és szarvasmarhán, valamint ezeknek termékein (hus, zsir, szalonna, háj, huskészitmények) kivül csak szállitási engedéllyel szállithatók: vaj és sajt, élő és leölt baromfi, liba és kacsazsir, mindennemü hüvelyes (bab, borsó, lencse, lóbab, vadborsó) és mindennemü korpa. Kézipodgyászként szállitási engedély nélkül csak 10 drb. tojás és az egyéb élelmiszerekből összesen legfeljebb 10 kg. mennyiség szállitható ugy azonban, hogy a szállitási engedély kényszerhez kötött egyes élelmi cikk külön külön az összsulyon belül 2 kg.-nál több nem lehet. Szállitási engedélyt az a községi elöljáróság ad, amelynek területéről az élelmicikkek elszállittatnak.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Értesittetnek az összes iparosok, hogy az ipartestület hirdetési szekrénye az ipartestületi ház utcai falán nyert elhelyezést, ahol az iparosokat érdeklő hirdetmények és közlemények kifüggesztetnek, mely körülményre felhivom a tagok figyelmét.

Felkéretnek mindazon épitő és berendező iparosok, akik a vasmegyei épitő és berendező iparosok szövetségébe még eddig be nem léptek, s szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat az ipartestületnél a hivatalos órák alatt bejelentsék, ahol bővebb felvilágositást nyerhetnek.

Dömötör Gyula ipartestületi elnök.

HIREK.

Március 15 ének megünneplése. Polgármester március 15-ének ünnepi programmját megállapitandó, értekezletre hivta meg a kat. állomásparancsnokságot és a helybeli tanintézetek igazgatóságát. Az értekezlet ma vasárnap d. e. 10 és fél órakor lesz a városházán.

Áthelyezés. A Vkm. Krompaszky Ede polgári iskolai igazgató eddigi beosztását megváltoztatva szolgálatra a szombathelyi polgári fiuiskolához osztotta be.

Elhunyt ezredes. Mélységes részvétet kelt városunkban egy derék katonának, Brozer Gusztáv ezredesnek elhunyta. A mi polgárságunk már akkor is nagy rokonszenvvel volt iránta, mikor a 90 es években, az akkor itt állomásozott vadászzászlóalj köztiszteletben álló tisztje volt és utóbb itt kötött házasságával még szorosabbra füzte magát városunkhoz. A lefolyt nagy háboruban különböző harctereken mindenütt kitüntette magát az ismert bátor győrmegyei vadászok élén és több magas rendjel diszitette a mellét. A katonai uj szervezkedésben Szombathelyen, Győrött és Sopronban vett tevékenyen részt. Tragikus sorsa egy katonának, aki annyi veszedelmen átesett, hogy egy jelentéktelennek látszott sebfertőzés okozta halálát. Ismételt mütétek sem tudták a vérmérgezést okozta állapotot enyhiteni és sok szenvedés után, szeretetteinek gondos ápolása közben hunyt el tegnap 52 éves korában. A Mick család gyászolja korán elhunyt tagját, a hadsereg pedig egy derék kiváló törzstisztjét.

Ujabb 4 heti szabadságot kért a várostól Szy Géza erdőmérnök, volt városi h. erdőmester, kinek a városi tanács tudvalevően januárban adott 4 heti szabadságot, mert köztudott volt, hogy máshol vállal állást és igy indokolt volt ügyeinek rendezése céljából a szadságolás iránti kérelme. A városi tanács azonban ujabb kérelmével elutasitotta, mert hivatalból nyert megállapitást, hogy Szy Géza Lakompakon vállalt állást a herceguradalomnál, s igy a városi szolgálatból kilépettnek tekintendő.

Adomány. Klasánszky János számtanácsos 500 koronát adott a polgármesternek jótékonycélra, mit a polgármester az Albrechtinum szegényintézet részére juttatott.

Zsuzsi; ugy esett a sora, hogy a kertek alatt összetalálkoztak, egyik se vette észre, hogy Imre a szőlő között tükefejeket pucul. De ő észrevette, a mint Mihály Zsuzsit megölelte, megcsókolta. És — Zsuzsi Mihályt ezért nem ütötte vissza!

— Ez nines rendén! Megájjatok!

Igy lett Mihály Imrének: kend!

Két jó koma! Le „kendezte" egymást! Ilyen sértés! Ennél nagyobbat nem tehetett volna boszujába Imre!

Mihályt ez módfelett bántotta, főleg mert bizton, Zsuzsi is megszenved miatta!

Pár nap mulva egy sarkon majd egymásnak ért a két jó koma. Imre duzzug, Mihály köszön.

— Kend-e még kend, vagy komámuram a komámuram!

— Kend! — kiáltja boszusan Imre.

— Jól van! Legyek én kend! Azért kend nekem komámuram!

Mihály tréfásan vette a dolgot, mert szólt a koma.

— No csak érjünk a pincéig, majd röndbe tösszöm a komát, — gondolta.

— Tudja „kend", hogy a kend bora a faluban a legjobb! (Mihály az asszonyra gondolt), Legédesebb!

— Hát? Az enyim? Ki hogy kezeli! Mert az Ur Isten csak jót ad, az embör rontja el, ha rossz!

— Tudja, hogy a kend borának a szine is más, csillogóbb, mint a másé! (Az asszony szemére gondolt.)

— Hát biz én csak derüs időben fejtem a boromat.

— Még ránézvest is szebb, mint a másé!

— Hejh! ha az enyém olyan volna!

— Hát mi baja a „komám uram"-ének.

— Hát, hogy nincs olyan mint a komám uramé!

Ilyenféle lágy szöllősuttogással értek a pincéhez.

— Gyüjjön be komám uram, kóstolja meg!

Ezt már visszautasitani nem lehet! — Betértek. Egyik pohár a másik után, egyik szó a másik után.

Hát csak azt mondom, kedves komám uram, hogy én vagyok a kedves komám uram kedves komám uramja!

— De . . . De nem izél többet?

— Nem én kedves komám uram! F . . . t se ér ez az élet, ha a komám uram is haragszik! A komám asszony is megbékél! Isten éltesse őket!

— Adjon Isten „komám uram"!

Halálozások. Németh Sándor aranymüves, az ipartestület volt elnöke és a nemrég megalakult Temetkezési Segélyegylet egyik alapitója és elnöke, pénteken 58 éves korában váratlanul elhunyt. Temetésén az ipartestület és a Temetkezési Segélyegylet testületileg vesz részt. Furcsa iróniája a sorsnak, hogy a temetkezési egyesület legelőször a saját elnökét temeti el. — Rábabogyoszlói Vajda Irma f. hó 17-én 72 éves korában meghalt.

A belügyminiszter a bemutatott okmányok alapján megállapitotta, hogy Sághy István helybeli órásmester és törvényes hozzátartozói régi magyar nemesi családból szarmaznak és őseik már az 1733. évben összeállitott nemesi listán — melyet a vármegyei levéltárban őriznek, — is szerepelnek. Ennek a megállapitása azért vált szükségessé, mivel a Sághy név leirása eddig sok vitára adott okot.

A sörkert bérbeadása. Mult vasárnap tartotta meg a város a sörkert bérbeadására vonakozó szóbeli árverést, melyen 5 igénylő árverezett. A d. e. 10 órakor kezdődő árlejtés a késő délutánig tartott, melynek eredménye az lett, hogy Brader János igért be legtöbbet, 36 mm. buzát. Az árlejtést azután azzal zárta be polgármester, hogy e hó 17-éig még utólajánlat adható be s azután kerül az ügy képviselőtestület elé.

A farsang egyik legjobban sikerült bálja, az első magyar nemez posztó és fezgyár tisztviselőinek müsoros táncestélye február 10-én zajlott le. Az izlésen feldiszitett teremben a rendezőség élén Zucker Willy mérnök igazgató és Nehammer Gyula igazgató fogadták az érkező vendégeket, akik fél 9 órára zsufolásig megtöltötték a Mulató termét. A müsort Krompaszky Ede konferálása vezette be és az egész müsoron végig ötletes mondásaival derültségben tartotta a közönséget. Kamarás Stefike temperamentumos spanyol táncával, melyben a művészet klasszisát elérte, elragadtatta közönséget. Miklóssy Mancinak tüzes szép magyar táncát a közönség zugó tapssal honorálta. Szederkényi Ilona Petőfi verseivel nagy hatást ért el, ugyszintén nagyon tetszett a közönségnek az előadott palotás is. A müsor egyik kimagasló száma Tóth Lajos szombathelyi tanár szereplése volt, aki igazi müvészi kiforrottsággal szavalt Petőfi verseket, nagy hatást gyakorolt a közönségre. A müsor végeztével 2 filmburleszk mulattatta a közönséget. Az estély ugy külsőségeiben mint hangulatban teljesen hasonló volt a régi békevilág farsangi báljaihoz. A nemez és posztógyár ezzel a határozottan nivós és jól rendezett mulatsággal megalapozta az évenkinti tisztviselőbált, melyek reméljük hasonló nagy siker jegyében folynak le.

Mükedvelői előadás. Az evangelikus nőegylet nagyszabásu estre készül. A husvét utáni héten mükedvelői estet rendez, amelyre az előkészületek már most megkezdődtek. Szinre kerül majd Csáky Gergely örökbecsü darabja: A nagymama. Bővebbet ezen élvezetes estről majd későbbi számunkban fogunk hozni.

Vallásos est. Ma este 5 órakor az evangélikus templomban vallásos est lesz. A müsor igen érdekesnek igérkezik. Karének és ima után Dr. Stur Lajos énekel Stein hires hálaéneket és a vegyes kar előadja Kapi Gyula egyik mottetejét: Te vagy remélyem sziklaszála cimmel. Lesz két szavalat is mégpedig Takáts S. elszavalja Sánta Károly: Kereszt alatt. és Krämer Vilmos Szabolcskának megrázó költeményét: A magyar pap. Az estély központja természetszetesen felolvasás lesz, de fénypontját egy tárogató szóló fogja tenni, melyet orgonakisérettel Balogh Ernő püspöki titkár fogja eljátszani.

A kőszegi Sportegylet 1923. február 11-én tartott mulatságán felülfizetésekből befolyt 4930 K. Az adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki ezuton a vezetőség.

Ágfa árverés lesz hétfőn az Alsó erdőben, hol közel 500 rakás fenyő és tölgyágfa kerül árverés utján eladásra.

A kőszegi ker. soc. Munkásegylet e hó 25-én d. e. 10 órakor közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Számadások felülvizsgálása. 4. Tisztujitás. 5. Esetleges inditványok.

Köszönetnyilvánitás. Az Első Magyar Nemez, Posztó és Fezgyár r.-t. tisztviselőinek mulatságán a következők fizettek felül, melyért hálás köszönetet mond a rendezőség: Eisner Kamill 5000, Kirchknopf Mihályné 2000, N. N., Schwarz Géza, Feldmann Jenő, Wald Miksa Eitner Gusztáv 1000, Szász Ernő 750, Müller Ferenc 500, Komlós József, Seper Imre 400, Jambrits Lajos, Zerthofer Mihaly, özv. Pollák Sándorné, dr. Kopfstein Lipót, Tóth Bela 300, dr. Szovjak Hugó, Karolyi Lajos, Jesztl Antal, Mayer N. 250, Blemmel János, Stipkovits István, Hütl György, Pollák N., Bass Rezső, Borhy százados, N. N., Schreiner János, Szovjak Béla, Krausz József, Schwarz Jenő, Hammer János 200, Szabó Lajos, Horváth László, Adler Testvérek, Kampits Gyula 150, Wilfinger Miklós, Szmoljján László, Schaar József, Szovják Ödön, Tauscher ny. alezr., Molnár N., dr. Marton Jenő, N. N., Zsohár Ödön, dr. Andor ny. szds., Pandur Bela, Rónai Frigyes, Simon József, Krausz József, Kapui János, N. N., Horváth N., N. N., Róth Gyula, Arató István, Lengyel Dezső, Küttl József, N. N., özv. Horváth Józsefné, Perényi Miklós, Gamisch N., Perkovits Ede, Schlinger N., özv. Pusch Károlyné, Plemtner Emilné 100, Fehér János, Töpfer N., Edler Gusztáv, N. N., Róth Jenő, Sághy Gyula, N. N. 50, Geröly N. 40 K-t.

Nem lehet Amerikába kivándorolni. Miután az Amerikába 1922 és 23 évre megállapitott quóta betelt, a belügyminiszter elrendelte, hogy az utleveleket kiállitó hatóságok 1923 julius 1-ig semmi féle Amerikába szóló utlevelet ki ne állitsanak.

Fő a becsület. Mult heti számunkban egy hirdetés jelent meg, hogy egy helybeli uriember elvesztette akta táskáját okmányokkal, s kéri a becsületes megtalálót az iratokat adja vissza, a táskát megtarthatja és még 1000 korona jutalomban is részesül. A hirdetésnek meg is volt az eredménye. Egyik este a „becsületes megtaláló" a károsult ajtó kilincsére tette a táskát melyben az összes iratok mind meg voltak, csak a benne levő pénz hiányzott melyet a nagyon „becsületes megtaláló" jutalom gyanánt megtartott magának. A kilátásba helyezett 1000 korona jutalomra nem is reflektált, valószinüleg azon egyszerü oknál fogva mivel a táskában levő pénz többett hozott mint ha az 1000 koronát vette volna fel. Hiába, fő a becsület!

Baleset. Lakner Anna 21 éves posztógyári munkásnőt az orsózó teremben a mult napokban sulyos baleset érte. A müködésben levő gépen valamit igazittani akart s eközben jobb kezének két ujja a fogaskerék közé került, amely azt összeroncsolta. Mint megállapitást nyert, a balesetet a leány saját vigyázatlansága okozta.

Akik határátlépési igazolvány nélkül lépték át a határt. A rendőrség az elmult héten a következőket büntette meg utlevélügyi kihágásért. Schumeth Márton, Schmiedt Vencelné, Larusák Mihály, Schvartz János borsmonostori Rusz Frigyes, Kopfer Róza, kőszegi Friedl Pál, Brándler Viktor alsópulyai lakosokat akik igazolvány nélkül lépték át a határt, egyenként 1500—2000 koronáig terjedő pénzbüntetésre lettek elitélve.

Kávé habbal,-hab nélkül. Vasvármegye árvizsgáló bizottsága most érkezett leirata szerint a vármegye területén levő kávéházakban a fehér kávéhoz a tejszinhabot csak külön megrendelésre és csak külön edényben szabad felszolgálni. A habnélküli kávénak az ára 5 koronával olcsóbb mint a habos kávéé. Ezt a rendeletet minden kávésnak feltünő helyen ki kell függesztenie a kávéházában.

A derék szülők. Egyik régebbi számunkban megirtuk hogy két lelketlen szülő Jungwirth Györgyné és vele vadházasságban élő férje két serdületlen gyermeküket arra kényszeritették, hogy kolduljanak és az összekoldult pénzből élősködött a dicső pár. Ezekkel a dologtalan emberekkel annak idején — nagyon helyesen — érdemük szerint elbánt a rendőrség, s most Jungwirthék gondtalan életmódját meg irigyelve ismét két apa vetemedett erre a könyü életmódra és kényszeritették gyermekeiket a koldulásra. Klafski Károly és Recetár György barakklakókat azért mert a gyermekeiket koldultatták, tekintettel a bünteten előéletükre és nagyfoku rokkantságukra, 12 óra elzárásra itélte el a rendőrbiró.

Emigrációból a börtönbe. A kommunizmus alatt a sok közül Knapp Lajos sárvári irnok is megingott, be dült a sok maszlagnak és hatalma tudatában sok oly dologra ragadtatta el magát, amely miatt a kommunizmus bukása után a törvény paragrafusaival került összeütközésbe. Amikor érezte, hogy meleg alatta a talaj, megszökött Magyarországból és mint „emigráns" Ausztriában ette a számkivetés keserü kenyerét és részt vett Magyarország elleni aknamunkában. De hát mulik az idő, Knapp is azt gondolta, hogy feledve van minden, no meg a honvágy is hozzájárult, elhatározta, hogy vissza teszi szereplése szinterét Magyarországra, talán több sikerrel mint a multban, s egy szép napon egy kollegájával Friedl Pál zolyommegyei müvezetővel, akitől már előzőleg kicsalt 580 ezer osztrák koronát, — az ugynevezett burgenlandi vonattal Kőszegen termett. Az állomáson szolgálatot teljesitő rendőrnek feltünt a két gyanus idegen, és igazolásra szólitotta fel őket. Mivel kellőkép nem tudták magukat igazolni, bekerültek a rendőrségre, ahol bizony hamarosan kiderült az, hogy egyiküknek sincs rendben a szénája, különösen Knappnak, akinél többféle kommunista iratot is találtak. A nyomozás során megállapitották azt is, hogy Knappot a szombathelyi hadosztálybiróság szökés és csalás miatt régóta körözi. Amikor már Knapp minden büne fel lett fedezve, a rendőrség átadta a járásbiróságnak ahonnan egy szuronyos börtönőr megláncolva kisérte a szombathelyi ügyészségre, ahol elfogja venni méltó büntetését a régi büneiért.

Anyakönyvi kivonat az elmult hétről. Születések: Német József—Koroknai Erzsébet: Margit r. k. Horváth Ferenc—Nyull Erzsébet: Ferenc r. k. Csonka Alajos—Rauhofer Anna: Jenő r. k. Krug Sándor—Kaltenbacher Katalin Antal ág, ev. Házasságok: Fröhlich József—Hanély Theodóra, Edler Lajos—Steiner Teréz, Scheer Ernő—Papszt Mária, Edler Lajos—Völker Teréz, Kabajies Milován—Nagy Teréz, Háni István—Grunner Gertrud. Halálozás: Supper Győző 3 hónapos tüdőlob.

Uj könyvek a kőszegi kölcsönkönyvtárban: Tolsztoj, Kozákok — Meyer, A szent —, Gorkij, Oleszova Varenyka.

Lemondott az iparáról. Imre Antal parenyei lakos, sertés és marhakereskedői iparáról való lemondását bejelentette a főszolgabiróságnál, mint első foku iparhatóságnál.

A bünös fiatalkoru. Ávár Józsefné szül. Fekete Mária kőszegszerdahelyi asszonytól egy fiatalkoru suhanc 1 pár csizmát és női inget ellopott. A bünös csematét a csendőrség feljelentette a fiatalkoruak biróságánál.

A mult heti lövöldözők ügyében, akik mint megirtuk Nuschy József nagycsömötei adóügyi jegyzőre rálőttek, a csendőrség lefolytotta a nyomozást és megállapitotta, hogy az egész lövöldözés éretlen tréfa aminek semmi alapja nincs. A lövöldöző legények ellen az eljárás folyamatba lett téve. Itt emiitjük meg hogy a mult heti tudósitásunkba Bencze József helyett Bendét közöltünk tévedésből, melyet most helyreigazitunk.

Fekete selyemöv elveszett a posztógyári mulatság alkalmával. A becsületes megtaláló adja le e lap kiadóhivatalában.

Rinaldó uj büne. Lukács Jenő Tömörd melletti Nándor-majori földbirtokos feljelentést tett a csendőrségnél, hogy valaki ellopta a benzin motorjáról a mágnes patkót, melynek ma az ára 150 ezer korona. A csendőrség meginditotta a nyomozást amely csakhamar eredményre is vezetett. Sikerült a tettest Zaorál Béla tömördi többszörösen büntetett egyén személyében elfogni akit a környéken csak „Rinaldó" néven ismernek s aki már becsavarogta az egész világot s ily gyanus üzletekből tartotta fenn magát. A csendőrség Rinaldót átadta a szombathelyi kir. ügyészségnek.

Egy piros kétreteszes pénzeszsény szerdán a piacon hetivásár alkalmával elveszett. Az erszény 1000 és néhány K-t és más apró dolgokat tartalmazott. Kéretik a becsületes megtaláló az erszényt a benne levő pénz jutalma ellenében a kiadóhivatalba leadni.

Orosz csapatösszevonás. A Tribuna jelentése szerint az oroszok a lengyel és román határon vörös csapatokat vonnak össze. A csapatokat állitólag a Volga-vidékről, Szmolenskből és Minszk környékéről szállitják a határra. Trockij, aki a csapatokat megszemlélte, beszédében elitélte a francia erőszakos politikát és nagy fontosságot tulajdonitott annak a körülménynek, hogy Vrangel tábornokot legutóbb Párisba hivták.

Jön a kiabrándulás. Köztudomásu dolog, hogy az osztrákok által megszállt területeken a hatóságok különösen a tanitókra vetették magukat és azokat fizették busásan. Ezáltal nem egy tanitót esetleg meg is tántoritottak magyar érzelmeiben. Amint értesülünk, az osztrákok már kezdik szoritani a garast s lassankint visszaszippantanak majd mindent. A tanitóságot ugyanis egy ujabb rendelettel eggyel alacsonyabb osztályba sorozták fizetési tekintetben. Ez a rendelkezés nagy megütközést keltett a tanitóságnál.

Kötőgepeket 12, 14, 16 os számuakat vesz Filipp Harisnyakötőde, Szombathely.

Belgrádi álhir Horthy kormányzó királlyá nyilvánitásáról. Félhivatalosan jelentik: Belgrádból azt a fantasztikus hirt ropitették világgá, hogy Magyarországon előkészületek vannak folyamatban Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának királlyá proklamálására. A párisi Matin reprodukálja ezt a hirt és ezért illetékes helyeken kijelentik, hogy az egész meséből természetesen egy szó sem igaz. Nyilvánvaló azonban a rosszakaratu tendencia, hogy a királykérdést, amely a magyar politikai életben már hosszabb idő óta egyáltalán nem szerepel és amelynek egyáltalán semmiféle aktualitása nincs, kivülről ujra beledobják a magyar közvéleménybe. Jellemző különben, hogy ugyanakkor, amikor Belgrádból terjesztik a fentemlitett álhirt, érkezik a szerb fővárosból egy másik hir is, mely szerint ott a „baranyai magyar emigránsok" értekezletén Károlyi Mihály beszédet mondott és ebben hevesen kikelt a mai rezsim ellen, kijelentette, hogy ennek távoznia kell, azután pedig ő is felvetette a királykérdést, amelyet szerinte csak a földreform kijátszására akarnak felhasználni.

Petőfi és a Viitorul. Az oláh kormány félhivatalos lapja a „Viitorul" nagyzási tébolyában már nemcsak az élő magyarokat támadja, hanem durva kegyeletsértéssel egyik legszentebb halottunk, Petőfi Sándor emlékére is rávetette magát. A balkáni szócső a nála divatos csatornahangon Petőfi és Franciaország cimen cikket közöl, amelyben szemrehányást tesz a francia iróknak azért, mert Petőfi születésének századik évfordulóját megünnepelték. Az oláh lap közleménye annyira kegyeletsértő és annyira durva hogy feleslegesnek tartjuk hozzá kommentárt füzni. Reméljük, hogy azok a franciák, akik meghajtották zászlójukat Petőfi emléke előtt, azzal a megbotránkozással fogják visszautasitani keleti rokonaik szemrehányását, amelyet ez az aljas kegyeletsértés megérdemel.

Budapest látványossága a református templom mellett (Calvin-tér 7.) Fenyves Dezső most megnyilt pazarul berendezett nagyáruháza. Lapunk hirdetési rovatában közölt bámulatosan olcsó árak, a dus választék és az áruk elsőrendü minősége máris nagy vevőközönséget szerzett ennek az uj áraháznak, ahol minden vételkényszer nélkül szivesen állnak az érdeklődő közönség rendelkezésére.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Családom jól tudja, hogy Kőszegen Plschl vendéglősnél háziszolga vagyok, mégis mint ismeretlen tartózkodásu köröz engem. Most is félre akarja vezetni a biróságot. Ezt János fiam rendezi, aki megvert, bolondnak akar nyilvánittatni, hogy magához ragadja a gazdaságom vezetését és idő előtt örököljön. Úgy ellene, mint segitőtársai ellen megtettem a megtorló intézkedéseket.

Nagy Mihály.

Nyilatkozat.

A „Kőszeg és Vidéke" mult heti 6. számában közölt „Megdézsmálták a magtárát" c. hirre vonatkozólag, miután a csendőrség téves feljelentés folytán bennünket alulirottakat gyanusitott, kijelentjük, hogy a Barabás István nagypösei lakos kárára elkövetett lopást nem mi, hanem annak saját fia követte el, amit a további nyomozás alkalmával be is ismert. Barabás István ellenünk a vádat már visszavonta.

Kőszeg, 1923. február 16-án

Simon József *Balogh József*
Németh István *Imre Vendel*

*) Az e rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

Meghivó.

A Nagycsömötei Gyöngyös-melléki Önsegélyző Szövetkezet 1923 évi

rendes közgyülését

március hó 4-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja a szövetkezet helyiségében, melyre a t. tagokat tisztelettel meghivja. TÁRGYSOROZAT: 1. Igazgatóság jelentése. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3 Zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása. 4 Tiszta nyeremény felosztás feletti határozat. 5. Inditványok. — A zárszámadás február hó 15 től fogva a szövetkezet helyiségében megtekinthető.

Az igazgatóság.

Meghivó.

A Körmendi Ált. Takarékpénztár r.-t. Körmenden 1923 február hó 25-én délelőtt 11 órakor Körmenden az intézet helyiségében

rendkivüli közgyülést

tart, és arra az intézet részvényeseit tisztelettel meghivja. **A közgyülés tárgysorozata:** 1. A részvénytőkének 575000 koronáról való felemelése 1 millió koronára. 2. Az alapszabályok 5 §-ának módositása. **Az igazgatóság.**

2½ hold rét bérbeadó

az Alsó réten (Gulner malom mellett.) Cim a kiadóhivatalban.

Két erőteljes tanonc

azonnal felvétetik a csávai (Stoob Burgenland) **mű- és hengermalomban.** Tanidő 2 év, havi 100.000 osztrák korona fizetés és teljes ellátás. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Ma szántóárverés!!

Ma vasárnap, február 18-án d. u. 3 órakor irodámban a kőszegi 3562 sz tjkvben felvett 5299 hrsz. szántó a Fekete földben 1389 négyszögöl kiterjedésben önkéntes árverésen el lesz adva. Az árverési feltételek irodámban megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Egy jobb házból való fiu

tanulónak felvétetik

Róth Testvérek

füszer- és csemegekereskedésében.

Fenyves Dezső

Budapest, IX., Calvin-tér 7,

VII., Károly-k. 9. IV., Károly-k. 10.

gabardin koverkott és bőrbőri

kelme ujdonságaink megérkeztek

Csikos szövetujdonságok	590.—	Gabardin eredeti francia, tiszta gyapju 130 sz.	4909.—
Tiszta gyapju ruhakelmék	1475.—	Homszpon ujdonság 140 sz.	2380.—
Gabarin szövésü ruhák	1593.—	Tavaszi divatöltönykelmék	3894.—
Pepita ruhakelmék 130 sz.	1239.—	Tiszta gyapju öltönykelmék	4300.—
Koverkoat ruhakelme 140 sz	4425.—		

Eredeti angol bőrbőri kelmék nagy választékban.

Fenyves aifon	495.—	Női nadrág kombiné	2390.—
Fenyves vászon	561.—	Női szoknya „ csipkés	2891.—
Rumburgi 200-as vászon	915.—	Csinos teakötények	990.—
Fenyves lepedővászon 156 sz.	1475.—	Kitünő muszlin harisnyák	980.—
Paplanlepedővászon 180 sz.	2655.—	Elsőrendü paplanok	7611.—
Kitünő minőségü agin	708.—	Pikémellü férfi ingek	2324.—
Himzett nappali női ingek	980.—	Erős köpper férfi alsónadrág	1024.—
Kitünő azsuros női nadrág	1210.—	Kitünő férfizoknik	413.—
Himzett női hálóingek	2478.—	Tartós férfizsebkendők	177.—

2. 2½. 3 és 4 méteres **maradékok** meglepő olcsó árakban

Butorszövetek, ágyteritők, asztalteritők nagy választékban

Porosz-, kocka- és trifaili szenet a legolcsóbb napi áron házhoz szállitok.

Fuvarozást vállalok.

ZERTHOFER MIHÁLY
Király-ut 114.

Elektro Bioskop
a „Mulató" nagytermében.

Müsor: Vasárnap február hó 18 án:

A CLÉMENGEAU ÜGY

Ifj. Dumas regénye filmen 7 felvonásban a főszerepben FRANZESKA BERTINI.

Müsor: Csütörtök, februar 22 én

A fejnélküli lovas

II. rész: Küzdelem a fantommal.

9 felvonásban.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom **az Ált. Takarékpénztár mellett levő** dúsan felszerelt

kalapos üzletemet,

ahol mindennemü férfi és fiu kalapok a legnagyobb választékban a legolcsóbb napi árban kaphatók. Minden e szakmába vágó férfi és női kalapok javitását és vasalását gyorsan és pontosan eszközlök.

A n. é. közönség szives támogatását kérve vagyok tisztelettel

Simon József
kalaposmester.

alkoholmentes, rumaromás szörp melyből 1—2 kávéskanál egy csésze teábapótol rumot, citromot.

Kőszegen is kapható minden jobb fü szer és csemegekareskedésben.

PROVITA ALKOHOKMENTES ITALOK MAGYARORSZAGI GYÁRTELEPE SZENTGOTTHÁRD. TELEFON 9. szám.

FASZÉN

I-a porosz kovácszén, I-a külföldi kályhaszeneket, koksz és tüzifát, CEMENT és MÉSZ deszka és léc, épületfa és fazsindelyt legolcsóbb napiáron szállit FRANKL LAJOS tüzelőanyagkereskedő Kőszeg.

Gyümölcsfát

Magastörzsü rózsát
Bokor rózsát
Diszfát
Diszcserjét
Szőlővesszőt
Akác csemetét
Gleditschia csemetét

és mindenféle más faiskolai cikket bármilyen nagy mennyiségben szállit

UNGHVÁRY JÓZSEF FAISKOLÁJA

Részletes nagy árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CZEGLÉD

Nyomatott Rónai és Pandur könyvnyomdájában Kőszegen.